

Dato: 4. juli 2017

PÅ TUR MED OMSORG- OG SUNDHEDSOMRÅDET

Kan vi gøre det bedre?

RESUME

En meget positiv oplevelse, hvor både fordele og ulemper indenfor ansvarsområdet var til, at få øje på. Ligesom, at kompleksiteten i forhold til at varetage disse vigtige opgaver blev synlig. Mit møde med kommunens udførende personale gav mig overordnet et indtryk, af at Odsherred Kommune er på rette vej. Der er indenfor de sidste 2 år sket mange organisatoriske forandringer indenfor omsorg- og sundhedsområdet, som sikkert har lagt, og til dels stadig lægger, et pres på personalet. Men der er vist heller ingen tvivl om, at omlægningerne har været nødvendige. Det er mit indtryk, at Odsherred Kommune i de næste mange år, vil kunne nyde frugterne af den indsats, der er gjort, hvis de gode intentioner følges op og bakkes op politisk.

Marianne Hammelboe

Byråds kandidat for Alternativet i Odsherred

Indhold

Hvorfor.....?	2
Prioriteter og mærkesager	3
Hvad sker der i Odsherred?.....	3
Hjemmeplejen Syd.....	4
Som føl hos SoSu-assistenten – blev jeg udstyret med den rigtige kittel	4
Grønnegården	5
Organisering og struktur	6
Hvis der overhovedet kan konkluderes noget så.....	7
Og hvad gør vi så.....?	8
Efterskrift.....	9

Hvorfor.....?

Ligesom Jan Gintberg holdt sin tale til nationen, så vil også jeg træde i karakter og fortælle alle, der gider høre på mig, om det jeg har på hjerte(t) (udover fedt ☺).

Der er i øvrigt ikke så mange andre ligheder imellem mig selv og Jan Gintberg, hvad I jo nok allerede har gættet. For det første er han jo en mand og jeg en kvinde og for det andet, så er min tale skriftlig, hvor hans blev råbt ud fra et vindue i DR's P3 studie i København i 1997. For det tredje, så har jeg indenfor de sidste måneder skullet vænne mig til, at jeg er politiker (ikke stand-up komiker ☺). Jeg er ikke bare en almindelig samfundsborger, som har en mening om samfundet. For når man tager sit engagement og sin interesse i samfundet alvorligt og føler, at man også må være med til, at præge udviklingen med sine holdninger, så går man fra, at være en almindelig borger til, at være politiker. Titlen som politiker har desværre i dag en mislyd og nyder ikke helt samme respekt, som titlen som Stand-up komiker.

Mit ønske om, at lære Odsherreds plejeområde bedre at kende, tager udgangspunkt i de emner, der p.t. diskuteres i pressen og Ældresagens undersøgelser af ældres vilkår samt regeringens skrottede forslag om, at hæve pensionsalderen. Den er også initieret af det faktum, at ældreressourcen (som vist af nogen kaldes for ældrebyrden) stiger i de kommende år pga. den demografiske udvikling.

Jo ældre vi bliver, jo større krav stilles der til samfundets evne til, at skabe rammer, der gør, at vi kan tage os af hinanden.

Hvem skal gøre det og hvis ansvar er det, at mulighederne for, at gøre det er til stede?

Når vi tager os af hinanden, så skal det jo ske på en menneskeværdig måde og der skal tages hensyn til både de, som kræver pleje og til de, som skal levere plejen/omsorgen.

De fleste af os, vil vel mene, at det er det offentlige, der skal træde til, når en borger ikke kan klare sig selv, af den ene eller anden grund. Og det er det naturligvis også, men det fratager jo ikke os andre (den plejekrævendes familie, venner og netværk) for det medmenneskelige ansvar. Det offentlige/samfundet skal skabe rammerne, for at plejen kan foregå på en værdig og tilstrækkelig måde. Og ansvaret ligger hos os alle.

D. 31. maj 2017 kunne man på Odsherred Kommunes hjemmeside under Nyheder og presse læse at "Kommunen er en god arbejdsplads" og at der er fokus på sygefravær og sunde fællesskaber. Kommunens egen 3-i-1 måling havde en svarprocent på 87% og den viste, at 90% af medarbejderne er glade for Odsherred Kommune, som arbejdsplads. Dette ville jeg gerne tjekke ved selvsyn. Resultatet af 3-i-1 undersøgelsen er begrænset af, at være unuanceret. Den dækker jo over mange personalegrupper indenfor forskellige arbejdsområder i kommunen. Og min selvsyns manøvre er begrænset af mine ressourcer, som ikke har tilladt mig, at tage mere end én dag ud af kalenderen og derfor kun har kunnet følge et områdes personalegruppe i nogle få timer.

Prioriteter og mærkesager

Som borger er jeg interesseret i at alle borgere bliver inkluderet i samfundet og føler, at de har en plads og gør en forskel for helheden. Den samme interesse har jeg som politiker. I det hele taget har jeg svært ved, at dele mig op i 2 personer. Borgeren og politikerens er den samme og kæmper for de samme ting. Så lad os nu forene de to og lade mennesket tale.

Nedenstående værdier er vigtige for mig og formuleringen er afspejlet i de mærkesager, som Alternativet Odsherred har formuleret. Jeg vil have disse værdier i mente, når jeg vurderer mine oplevelser sammen med omsorg- og sundhedspersonalet i Odsherred Kommune.

Det er vigtig,

- At, vi som mennesker behandler hinanden med respekt uanset titel, uddannelse, overbevisning eller baggrund.
- At, vi sætter en ære i, at skabe et samfund, hvor alle borgere har en basisindkomst, som sætter dem i stand til, at opretholde et værdigt liv, som giver mulighed for uddannelse og udvikling af individet til gavn for samfundet.
- At, tillid til hinanden og tillid til, at alle ønsker, at være en aktiv medspiller i deres eget liv, såfremt evner og personlige ressourcer tillader det, bliver den gældende overbevisning og erstatter den nuværende mistillid og kontrol.
- At, de økonomiske dispositioner tager udgangspunkt i det samfund vi ønsker at opbygge og ikke omvendt.
- At, økonomiske prioriteringer tages ud fra bæredygtige principper, både hvad angår natur og miljø, men også hvad angår medmenneskelige relationer.
- At, der gøres op med den nuværende økonomiske kasse- eller silo-tænkning imellem stat, regioner og kommuner og at der handles ud fra en helhedsorientering med udgangspunkt i borgerens behov og samfundets samlede ressourcer.
- At, de nuværende effektivitetskrav og kriterier for administrative målinger af sundhedssektorens funktioner erstattes af kvalitetskrav baseret på medmenneskelig omsorg og forebyggelse frem for helbredelse. Og at dette giver mulighed for inddragelse af alternative behandlingsformer, som understøtter en holistisk tilgang til opfattelsen af sundhed kontra sygdom (to sider af samme sag). Livskvalitet og bæredygtighed skal være de primære faktorer i de målinger og krav, der stilles til behandling og forskning indenfor sundhedsområdet.

Hvad sker der i Odsherred?

Der sker rigtig meget. Omstrukturering af Omsorg og Sundhedsområdet er bare noget af det. Vi har kunnet læse om de forskellige tiltag både i lokal pressen og på kommunens hjemmeside.

Min fortælling handler dog primært om det jeg oplevede d. 27/6-2017, da jeg var på tur med først hjemmeplejen og derefter på rundvisning i plejehjemmet Grønnegården.

Jeg husker alle navnene på de personaler jeg mødte, men da jeg ikke har bedt om lov til skrive om dem, så vil jeg ikke nævne dem med navn. Den eneste jeg vover, at nævne ved navn er Chefen for Omsorg- og sundhedsområdet, som hedder Anne Dorte Greve Madsen og som er den der gjorde det muligt, at komme med på tur.

Det er vigtigt for mig, at fortælle om denne dag på en måde, så at læseren kan mærke de stemninger, som jeg fornemmede på min tur rundt. Det håber jeg er lykkedes nogenlunde.

Jeg konkluderer ikke noget alene på baggrund af turen, men jeg vil alligevel gerne dele den med jer.

Hjemmeplejen Syd

Jeg ankom som angivet, i den plan jeg havde modtaget, lidt i 7 (om morgenen) til Plejehjemmet på Bobjergvej 19 i Asnæs, hvor Asnæs gruppen holder til. Det er længe siden, at jeg har mødt kl. 7:00. ☺

Det var ikke svært, at finde, men jeg stod lidt tøvende udenfor en låst dør og ringede forsigtigt på dørklokken til "Hjemmeplejen". Jeg var tøvende, da jeg ikke ville forstyrre unødvendigt. Pludselig dukker der, et smilende og imødekommande ansigt op på den anden side af ruden i døren og Syd Gruppen's Teamleder åbner døren og tager imod mig med åbne arme. Jeg havde ingen grund til, at tro at jeg kom til besvær.

Jeg blev ledt ind i det mødelokale, hvor alle hjemmehjælperne starter deres dag sammen med deres team. De tjekker køreplaner og diskuterer eventuelle udfordringer og udveksler erfaringer om de borgere, som de er fælles om at pleje. Der var en effektiv summen og snakken i lokalet, men Teamlederen formåede alligevel, på en god måde, at skabe sig ordlyd, så hun kunne præsentere mig.

"Vi har fået besøg af en politiker, som gerne vil se, hvordan vi arbejder. Og det er vi rigtig glade for, da der ikke kan komme nok fokus på det arbejde vi laver. Når nogen interesserer sig for vores arbejde, så er vi taknemmelige....." det var nogenlunde de ord hun brugte, men det er ikke genfortalt ordret. Det Teamlederen udtrykte, var den samme imødekommenhed, som jeg mødte resten af dagen fra alle.

Som føl hos SoSu-assistenten – blev jeg udstyret med den rigtige kittel

Jeg kørte ud for, at møde mine plejekrævende medborgere sammen med én af de meget kompetente SoSu-assisterter. Vi var i bil, for der var forholdsvis langt i mellem de borgere hun skulle besøge. SoSu-assistenten var bestemt lige så imødekommande, som hendes chef, men hun indrømmede dog, da turen sluttede, at hun havde været lidt nervøs over at skulle køre med en politiker. Jeg tror, jeg fik hende overbevist om, at jeg ikke var så farlig alligevel. ☺

Jeg fik lov til at hilse på 3 af de borgere, som var på kørelisten den dag. Teamlederen havde dagen i forvejen ringet til borgerne og spurgt om de havde noget imod, at jeg kom med. Det var godt at vide, at hun havde taget dette helt naturlige hensyn (rettidig omhu – kunne man vel kalde det).

Jeg var og er meget taknemmelig og rørt over, at mine medborgere ville modtage mig i deres eget hjem, i en så sårbar situation, som det er, når man er plejekrævende.

Turen rundt som føl hos en SoSu-assistent, vækkede mange følelser og minder fra mit eget liv. Alle har jo, når de har levet en god portion år, haft erfaring med både sygdom og død.

Det der slog mig mest, var den måde min guide (SoSu-assistenten) udførte sit arbejde på. Hun var rolig i enhver situation og på intet tidspunkt gav hun udtryk for stress eller utålmodighed. Stille, sikkert og smilende sørgede hun for, at borgeren fik den hjælp han/hun havde brug for. Og jeg var ikke i tvivl om, at borgeren følte sig tryk i hendes hænder. Jeg har stor respekt for det arbejde hun og hendes lige udfører hver dag.

Selvom SoSu-assistenten ikke gav udtryk for, at være presset i de situationer jeg så hende i, så er arbejdet med mennesker jo aldrig helt det samme hver dag. En ny dag, nye udfordringer, hvilket også indebærer udfordringer, som ikke altid kan beskrives på en køreliste eller vagtplan og som kræver, at den ansatte får den nødvendige støtte fra sit bagland (teamet og ledelsen). Set i lyset af min guides overskud, tænker jeg, at baglandet fungerer, som det skal.

Den hjælp, som de 3 borgere, jeg var med ude at besøge, havde brug for, vil jeg kategorisere, som henholdsvis let, middel og krævende. Det er altså nødvendigt, at SoSu assistenten/hjælperen har en bred faglig baggrund, for at kunne håndtere alle situationer. Fagkonsulenter kan træde til og rådgive eller vejlede, hvis den "kørende" enhed har brug for det og er derfor også en vigtig del af baglandet.

Jeg nåede som sagt kun, at besøge 3 borgere, men mon ikke nogle af de borgere, der var på kørelisten, var demente? Demente borgere har brug for en helt speciel form for hjælp og lægger et stort pres på Hjemmeplejen. Demente borgere bliver af mange forskellige årsager i eget hjem længst muligt, men én af grundene er, at den demente har brug for, at være i et kendt miljø.

Den måde kørelisterne udarbejdes på og opgaverne sammensættes, er en nøgle faktor i hvordan SoSu assistenterne/hjælpernes arbejdsdag forløber. Det er dermed også en vigtig faktor for, om borgeren får den rigtige service på det rigtige tidspunkt af den bedst kvalificerede medarbejder. Det er administrativt personale, som lægger vagtplaner og udarbejder kørelisterne, men det bør ske i tæt samarbejde med de udførende, hvis puslespillet skal falde på plads.

Jeg blev sat af på Bobjergvej igen, så at jeg kunne nå til Grønnegården, hvor jeg havde en aftale med en af sygeplejerskerne.

Grønnegården

Gårdmanden viste mig ind ad bagdøren til Sygeplejersken, som har ansvaret for Grønnegårdens 10 aflastningspladser, og det team, som tager sig af de borgere, der har fået én sådan. Hun var lige så imødekommende, som hendes kolleger i hjemmeplejen havde været. Jeg kom kl. 10:30, hvilket, også i dette tilfælde, var helt efter planen – altså tidspunktet, ikke gårdmandens hjælp til at finde kontoret ☺.

Jeg blev vist rundt på plejehjemmet og vi fik en snak om det pres, der er på plejesektoren pga. at flere bliver demente. Sygeplejersken mente, at dette nok er en naturlig følge af, at befolkningen bliver ældre.

En anden årsag til presset, er at hospitalerne (læs: Regionerne) sender folk hjem hurtigere end de gjorde "i gamle dage". Borgeren er på dette tidspunkt stadig patient og ekstra plejkrævende. Aflastningspladserne tager i mod disse borgere, men der skal være et par pladser i overskud, som er forbeholdt til hjemmeboende plejkrævende ældre borgere, så at dennes ægtefælle kan få en tiltrængt pause. Hvis ikke der er mulighed for, at modtage plejkrævende hjemmeboende ældre i kortere perioder af gangen, så risikerer man at også ægtefællen bliver syg og dermed plejkrævende før tid.

Grønnegården er det plejecenter i kommunen, der har flest aflastningspladser og personalet arbejder ligesom hjemmeplejen, i teams.

Rundvisningen på Grønnegården indebar også et besøg hos en beboer, som venligt tog i mod mig. Beboeren havde besøg af noget familie og de hyggede sig med kaffebord. Boligen, som består af et aflukket indgangsparti, et køkken i direkte forbindelse med stuen og et soveværelse med adgang til et stort badeværelse, har også et lille stykke have, som beboeren selv skal holde. Det var varmt og døren fra stuen ud til haven stod åben, for at give lidt luft og kølighed. Denne beboer, var afhængig af at hans familie kunne klare arbejdet med haven og det havde familien ikke haft ressourcer til på det sidste, så her var der "vildt med vilje" (én af vores andre mærkesager). ☺

Grønnegården ejes af Boligselskabet af 1942 og der er 44 boliger fordelt på to afdelinger. Den ene afdeling er nyere end den anden, hvilket godt kan ses, når man kommer rundt. Det er så også årsagen til, at 2 næsten ens boliger i størrelse og indhold, kan koste meget forskelligt. De nyeste boliger er nogen af de dyreste plejeboliger i kommunen.

Det er muligt for borgere, som ikke bor på plejecentret at komme og spise i kantinen. De skal blot bestille i forvejen. Det er der en del enlige, der benytter sig af og det bringer lidt kulør ind i den fælles dagligstue og kantine.

Plejecentret har også et motionsrum, som både kan benyttes af beboere på plejecenteret og af borgere, som bor udenfor. Da vi kom rundt var der 2 ældre herrer, som begge boede i egen bolig udenfor plejecentret og som ofte mødtes for at træne. Den ene var i 90'erne og lagde stor vægt på, at kunne holde sig i gang. Det var en hyggelig snak vi fik og det var godt at se, at plejecentret kan tilbyde oplevelser, som giver borgeren mere livskvalitet.

Organisering og struktur

Jeg var blevet lovet en kop kaffe og en gennemgang af omsorg- og sundheds området af Centerchef Anne Dorte Greve Madsen, som afslutning på dagen. Og jeg glædede mig både til kaffen og til at få et overblik over områdets omfang.

Jeg mødte op på Rådhuset til den aftalte tid kl. 13:00 og blev vist ind i Anne Dorte's kontor med et smil og et velkommen. Også her i Kommunens lokaler i Højby mærkede jeg glæde

og imødekommenhed. Det var tydeligt, at den opmærksomhed jeg havde vist for omsorg- og sundhedsområdet var værdsat.

Anne Dorte tegnede organisationsdiagrammer og hæftede bemærkninger på undervejs. Det var en stor hjælp, at kunne se alle de forskellige funktioner i sammenhæng på tavlen. Og diagrammet afslørede kompleksiteten og de forskellige snitflader imellem afdelingerne og imellem Kommunen og Regionen.

Omsorg og sundhedsområdet beskæftiger mere end 700 mennesker og Anne Dorte har det overordnede ansvar for, at det spiller.

Odsherred Kommune fik i 2015 en "Lammende kritik af hjemmeplejen" som SN.dk skriver. Artiklen var baseret på en rapport leveret af konsulentfirmaet Incitare og specielt driftssituationen i hjemmeplejen blev betegnet, som kaotisk.

Mit indtryk fra mit møde med Hjemmeplejen i Syd Gruppen og det efterfølgende møde med Anne Dorte, er at dette, langt fra er tilfældet i dag.

Det jeg så, det fungerede, men jeg så naturligvis ikke nok til, at jeg kan udtale mig om hele plejeområdet. Hjemmeplejen består også af Nord Gruppen, som igen er delt op i en Højby Gruppe og en Nykøbing Sj. Gruppe.

Der er siden 2015 blevet lavet om på samarbejdsformen og de ansatte støtter hinanden ved, at arbejde i teams med et fælles ansvar for et antal borgere. De forskellige Teams arbejder også sammen på tværs, så at man i krisesituationer kan låne personale af hinanden. Der er blevet ansat fagkonsulenter til, at hjælpe med at højne det faglige niveau og støtte de enkelte medarbejdere, i at træffe de rigtige beslutninger i de forskellige situationer, som de bliver præsenteret for, i løbet af en arbejdsdag.

Teamlederen har fået administrativ support, så at kørelister og arbejdsplaner laves af en medarbejder med it- og administrative kompetencer. Herved gives teamlederens ressourcer fri til personale ledelse og krisehåndtering.

Den nye ordning med den fremskudte visitation på Holbæk sygehus er en ide fostret af Anne Dorte og støttet af det politiske bagland. Ordningen findes også i enkelte andre kommuner, men ikke i den konstruktion, som den har i Odsherred. Her er det nemlig samarbejdet og sammenhængen imellem den fremskudte visitation og det tværfaglige modtagelsesteam i kommunen, som gør ordningen unik. Denne sammenhæng sikrer, at borgerne får et bedre udskrivelsesforløb med færre risici for u hensigtsmæssige hændelser og slutteligt giver et mere effektivt forløb fra sygeseng/hospital til hjem eller aflastning. Ordningen har allerede nu vist sit værd idet, der på et meget tidligere tidspunkt end førhen tilgår både hjemmepleje og plejecentre information om de borgere, der udskrives til enten eget hjem eller aflastning.

Hvis der overhovedet kan konkluderes noget så...,

Omsorg- og sundhedsområdet vil altid kræve løbende opmærksomhed fra borgere såvel, som fra politikere.

Og samspillet i mellem mennesker vil til stadighed give udfordringer, hvilket betyder, at evner til, at lede og samarbejde skal vægte højere eller som minimum, på lige fod med

teoretisk og faglig uddannelse. Dette gælder for alle, som ansættes til en stilling, hvor den primære ressource er mennesker.

Målet om, at alle borgere skal opleve, at der tages hånd om deres behov og at de får en respektfuld og værdig behandling. Kræver både økonomi og fagligt dygtige menneskelige ressourcer.

Politisk kræver det også, at der er enighed om målsætningen, så at man kan bakke helhjertet op om løsningen.

Dårlig organisering, få administrative hjælpemidler, kombineret med utopiske krav til registrering, sætter personalet under pres.

Det produkt vi leverer (i dette tilfælde en ydelse til borgeren) afhænger 100% af hvilket menneskesyn, man mener bør være gældende og hvilke ledelsesmæssige kvaliteter, de ansvarlige er i besiddelse af.

Samtidig er det vigtigt, at vi kan tiltrække de rigtige ressourcer og at vi kan definere opgaverne rigtigt, så at der er sammenhæng i mellem ansvar og kompetencer. Det er de samme udfordringer alle virksomheder, foreninger og offentlige institutioner har og det er nogle af de faktorer, der afgør om man lykkes eller ej.

Som samfund skal vi lykkes, for "No man (or woman) is an Island" eller på dansk: intet menneske er en Ø. Robinson Crusoe klarede sig, men overlevede vel kun fordi han mødte Friday.

Det at tage sig af sine medmennesker er ikke en naturlig opgave for alle, men de der vil og kan skal bakkes op. Når man arbejder med mennesker, så er der mange flere følelsesmæssige udfordringer i spil. Der er konstant noget man skal forholde sig til omkring de mennesker man har ansvar for og i samspillet med disse. Dette kan være en psykisk arbejdsbelastning, som ikke i dag anerkendes fuldt ud.

Der bør være faste planer for, at personalet deltager i professionelle terapiforløb med jævne mellemrum. Det at yde omsorg og pleje til andre, er naturligvis i de fleste situationer en givende proces, men man må ikke negligere behovet for, at have tid og mulighed for, at evaluere og fordøje egne følelser og reaktioner. Sker dette ikke, så risikerer vi, at folk brænder ud og at sygefraværet stiger.

Og hvad gør vi så.....?

- Politisk skal vi arbejde for, at værdien af omsorg- og sundhedspleje bliver værdsat og at det bliver attraktivt, at uddanne sig indenfor disse fag.
- Vi skal skabe de økonomiske rammer for, at mennesker og menneskelige ressourcer tæller positivt med i budgetter og regnskaber. Værdiansættelsen skal ses i en bæredygtig sammenhæng, så vi forstår de reelle effekter af de prioriteringer vi laver.
- Vi skal sørge for, at alle vores institutioner kan tilbyde sund og økologisk kost, som understøtter den enkeltes fysik og højner livskvaliteten.
- Vi skal bygge ældreboliger, som bo-fællesskaber, hvor det er muligt selv at dyrke sine grøntsager (økologisk) og måske have et mindre og bæredygtigt dyrehold

(høns grise og får). Her er det bofællesskabets lille samfund, der er med til, at højne livskvaliteten og derigennem forlænge det gode liv.

- Vi skal også bygge demens landsbyer efter Hollandsk opskrift. Eller, vi skal indrette plejecentre for demente borgere efter de principper, som May Bjerre Eiby har beskrevet i sin bog "Når omsorg er den bedste medicin".
- Vi skal forhandle med Regionerne, så at de ikke overdrager patienter til pleje i kommunerne og derved flytter den økonomiske belastning fra en kasse til en anden. Dette giver tab, for begge områder på langt sigt, selvom det kortsigtet sparer regionerne for nogle penge. Hvad der er endnu værre er, at borgerne er de største tabere og det er i sidste instans dem der betaler for showet igennem skatterne.
- Vi skal politisk finde en fælles målsætning for området og så skal vi kaste de nødvendige ressourcer efter, så at vi får størst mulig målopfyldelse.

Efterskrift

Der er ingen tvivl om, at vi både skal løse nutidens udfordring, men også fremtidens stigende krav til pasning og pleje af borgere med specielle behov, herunder naturligvis ældre.

Politisk må vi bakke op om de professionelles vurdering af ressource behovet og vi må stole på, at de der beskæftiger sig med pleje, omsorg og sundhed udfører deres job bedst muligt. Vi må have tillid til, at de som har uddannelsen, er dem der kan rådgive os og ikke omvendt. Det betyder ikke, at vi skal droppe alle kontrolforanstaltninger, for vi har behov for, at evaluere og blive klogere og vi har også behov for, at kunne overdrage viden til hinanden, så at nye personaler (herunder vikarer) ikke skal starte på bar grund, hver gang der er uundgåelige sygdoms- eller ferieperioder i personalegruppen.

Når vi registrerer/kontrollerer skal det alene være ud fra princippet om, at lette arbejdsopgaven og drage nytte af vigtig viden.

Odsherred er en af de kommuner i Danmark, som har den højeste gennemsnitsalder (altså flere ældre borgere end unge) og den demografiske udvikling indenfor det næste årti, forventes at forstærke denne tendens. Ældre borgere er naturligvis ikke entydigt lig med syge og plejekrævende borgere, men vi kan helt sikker forvente, at en stor del af kommunens budget skal sættes af til omsorg- og sundheds området.

Vi skal finde nye måder, at leve sammen på Nye måder, som gør at også de beløb, som bruges indenfor omsorg- og sundhed er med i en selvforstærkende økonomisk spiral og tegner et bæredygtigt forløb. Vi skal indrette os, så at vi ikke mere skal tage fra nogen for, at give til nogen andre. En cirkulær og selvforstærkende økonomi, som ikke er baseret på en uendelig materiel vækst kurve. Et forbrug i overensstemmelse med en genopbyggende cyklus, der vil gøre os alle rigere og ikke fattigere. Det drejer sig ikke alt sammen om penge, men mere om viljen til, at lave om på noget, der ikke fungerer i dag.

Økonomen Kate Raworth viser os vejen i sin bog om cirkulær økonomi:

"Doughnut Economics – seven ways to think like a 21st-Century Economist".